

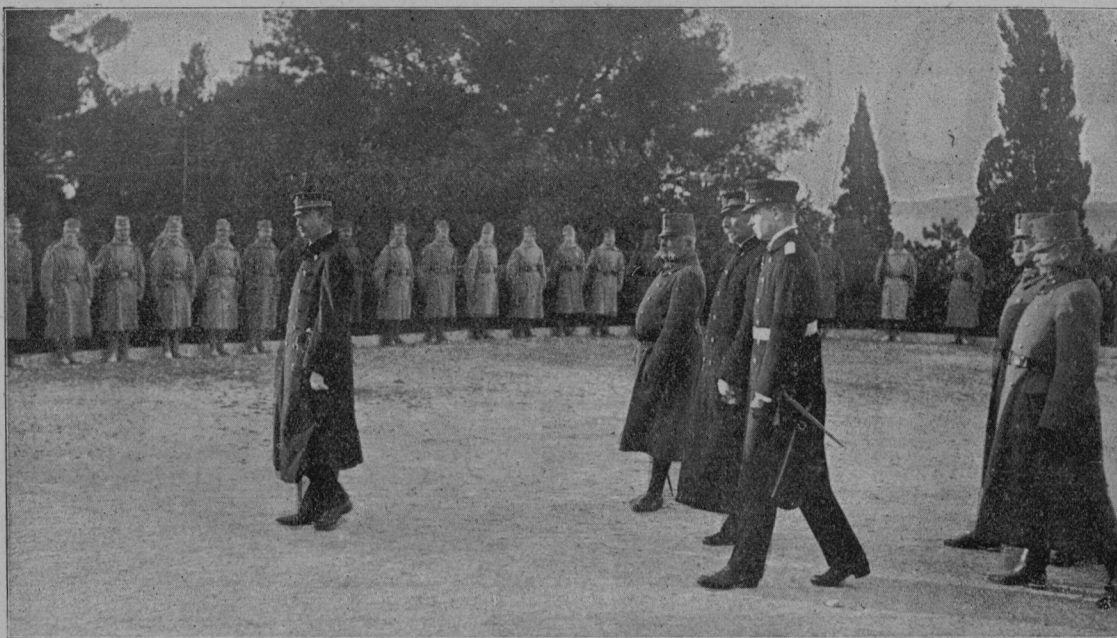
Štev. 12.

V Ljubljani, v sredo 21. marca 1917.

Leto IV.

Utrdbe pristanišča v Havani, glavnem mestu otoka Kube, kjer so nemiri proti Zedinjenim državam.

Cesar Karel pri pogrebu velikega admirala Hausa v Pulju. Za cesarjem stopajo nadvojvoda maršal Friderik, nadvojvoda admiral Štefan, zaštopnik nemškega brodovja baron Freyberg; za temi vojni minister pl. Krobotin in bivši šef generalnega štaba baron Konrad Hötendorfski.

Maksimov:

Značaj.

(Konec.)

„Vas pod nikakim pogojem. To ste že zvedeli in je vsaka beseda odveč. Imamo boljših in pametnejših mož dovolj. Imeli ste lepo priliko, pa ste jo zavrgli.“

Odšel je razburjen domov in pisal takoj v mesto večji tovarni. Čakal je odgovora dan za dnem, a ni ga bilo.

Prihranki so družini že skoro popolnoma pošli in v srce je zabolelo očeta, ko je petletni sinko potožil:

„Mamica, zakaj pa ne spečeš več hlebčka? Ali tata noče več prinesiti moke?“

„Slišiš! Otroci te tožijo.“ je rekla žena. „Pojdi še enkrat k ravnatelju!“

„Poskusi ti, doseгла ne boš nič,“ je rekel in v prsih ga je nekaj stisnilo kot bi legel kamen na srce.

Žena se je res odločila. Vzela je nekaj gob, ki jih je poleti nasušila ter jih nesla prodat ravnateljevi gospej. Ko je blago izpečala, je omenila še moževo zadevo. Potožila je, v kakih težavah žive, ker je mož brez dela.

Gospa je res stopila v sosednjo sobo k možu, a prišla je kmalu zopet nazaj.

„Žena, jaz vam ne morem pomagati. Moj mož pravi, da se ne sme in ne more z ženskami pogajati.“

Žena je jokaje odšla domov.

„Zdaj pa naredi kar hočeš,“ je rekla možu. „Tako ne moremo več živeti.“

Sitar se je namenil, da gre sam v mesto vprašat v ono tovarno, kaj je z njegovo

ponudbo. Napotil se je peš tja. Zgodaj v jutro je korakal po samotni krajini z lepim upom v srcu, da se mu vendar ponudi v mestu kaka prilika, bodisi v tej ali v kaki drugi tovarni.

Ob desetih je stal že pred tovarno, kamor je pisal za delo. Pokazali so mu ravnateljevo sobo in vstopil je.

„Vašo ponudbo smo prejeli,“ reče ta, ko zve, kdo stoji pred njim. „Dobili pa smo poročilo o vašem vedenju v prejšnji službi, ki nam ni po godu. Zato smo vam ravnokar mislili odgovoriti, da pri nas ni mesta za vas.“

„Gospod ravnatelj! Kdor je dal tako sporočilo o meni, je ali zloben lažnik, ali pa mu ni bilo znano, kar se je godilo za zagrinjalom. Če bi bil jaz hotel povedati delavstvu, kako je nameravala tovarna vse varati, bi čitali morda danes v časnikih drugačna poročila. In če bi bil hotel biti nepošten, bi danes ne iskal službe tu pri vas. Sedaj pa kakor hočete: Moledoval ne bom. Poštenega in dobrega delavca — in to mnenje imam o sebi — morajo drugi prositi.“

Ravnatelju se je posvetilo v glavi, ko je omenil Sitar o dogodkih za zagrinjalom in mož mu je bil všeč.

„Dobro,“ je rekel hitro. „Mi vas sprejmemo za poskušnjo. Seveda, če bi videli, da se vaša dejanja ne ujemajo z izjavami, tedaj so vam vrata zopet na stežaj odprta za odhod. Lahko pridete takoj. Plačo boste dobivali za enkrat tako kot jo je imel vaš prednik. Stanovanje dobite v naši hiši tu nasproti. Upam, da ste zadovoljni.“

„Hvala, gospod ravnatelj! Zadovoljen in upam, da boste tudi vi.“

Sitar je odšel. Vrnil se je takoj zopet domov, da razveseli svojo družino z veselo novico. Čim bolj se je bližal domu, tem hitreje je hodil.

Že je oddaleč videl tovarno, ki ga je tako po krivici odpustila iz službe.

Se četrte ure je imel do doma. Cesta je držala ob železnici in bližal se je železniškemu prelazu. Ravnokar je zapiral čuvaj zatvornice,

Nadvojvodinja Marija Jožefa, cesarjeva mati, v dunajski ljudski kuhinji za šolsko mladino.

ker se je bližal od postaje sem že vlak. Cesta se je vlekla na drugi strani prelaza zopet ob železnici, in Sitar je videl, kako je drvel po njej gosposki dvokolesni voziček naravnost proti prelazu. Vštric ob vozičku, ki je odletaval po cesti kot peresce v vetru, je grmel vlak, ki je plašil mladega konjiča, da je hotel besen ubežati temu strahu.

Konj je drvel naravnost v zatvornice. Ravnatelj kliče obupno na pomoč in vleče z vsemi silami za vajeti nazaj. Vlak pa drvi kot lačna zver proti prelazu. Sitar skoči hitro čez tir in se zažene proti konju. Žival se prestraši in hoče v stran, a Sitar jo je že trdno držal za uzdo. Prerili so se prav do zatvornic.

„Hvala, gospod ravnatelj! Storil sem samo svojo dolžnost kot človek. Druge zahteve nimam, posebno, ker imam že pre-skrbljeno novo službo v mestu.“

„Tako, tako... Pa vendar. Sedaj sem vas šele spoznal.“

„Žal, da prepozno. A kar je, naj ostane tako.“

Pogreb velikega admirala Hausa na pokopališču v Pulju. Na sliki so videti poleg cesarja tudi nadvojvodi, generali in med temi tudi generalni polkovnik Borojevič.

Drvel je na vso moč naravnost proti prelazu. Sitar je bil takoj na jasnem, kaj se lahko pripeti. Spoznal je v vozičku svojega bivšega delodajalca, tovarniškega ravnatelja, ki ga je spodil iz službe. Neprijeten spomin mu je vstal pred očmi, a obenem prijetno čustvo, da tu lahko pomaga.

Medtem je vlak oddrčal mimo. Ravnatelj je stopil z voza in rekel Sitarju ves prestrašen: „Hvala vam, gospod Sitar! Bogve kaj bi bilo, če bi ne bili prihiteli na pomoč. Vi ste vendar dober človek. Popraviti hočem krivico, storjeno nad vami. Zglasite se jutri pri meni, sprejel vas bom zopet v delo.“

Ravnatelj je pomišljal in ni vedel, kaj naj reče. Bil je v zadregi. Segel je v žep in pomolil Sitarju bankovec.

„To imate za enkrat. O vas bom še razmišljal.“

„Denarja bi ne sprejel,“ pravi Sitar, „ker sem storil samo svojo dolžnost, ki mi

jo nalaga vest, pomagati slednjemu človeku, če je v sili. A ker sem ravno v zadregah in družina nima najpotrebnejšega, se poslužim te prilike.“

Vzel je bankovec in ga spravil.

„Kadar boste v kaki sili, obrnite se name, Sitar!“

„Hvala, priporočam se vam!“

Segla sta si v roke kot prijatelja in se razšla.

Sitar se je prihodnji mesec že preselil v mesto. Žena ga je sicer prosila, naj ostanejo še v starem kraju, a on je bil tako trden v svojih sklepih, zanašajoč se le na svojo pridnost, razum in poštenost, da se ni dal omajati.

Ko je prišel v mesto v službo, ga je novi ravnatelj sprejel nenavadno prijazno. Rekel mu je: „Gospod Sitar, o vas sem prejel zelo razveseljive vesti. Pisal mi je vaš bivši ravnatelj, ki mu je zelo žal za vami. Vem, da boste ostali tudi pri nas tak moč kot ste, zato vas sprejemem takoj prvi dan pod takimi pogoji, kot vam jih je nameraval dati vaš bivši ravnatelj.“

Tako sta se pogodila in Sitar uživa spoštovanje vseh.

Snaha.

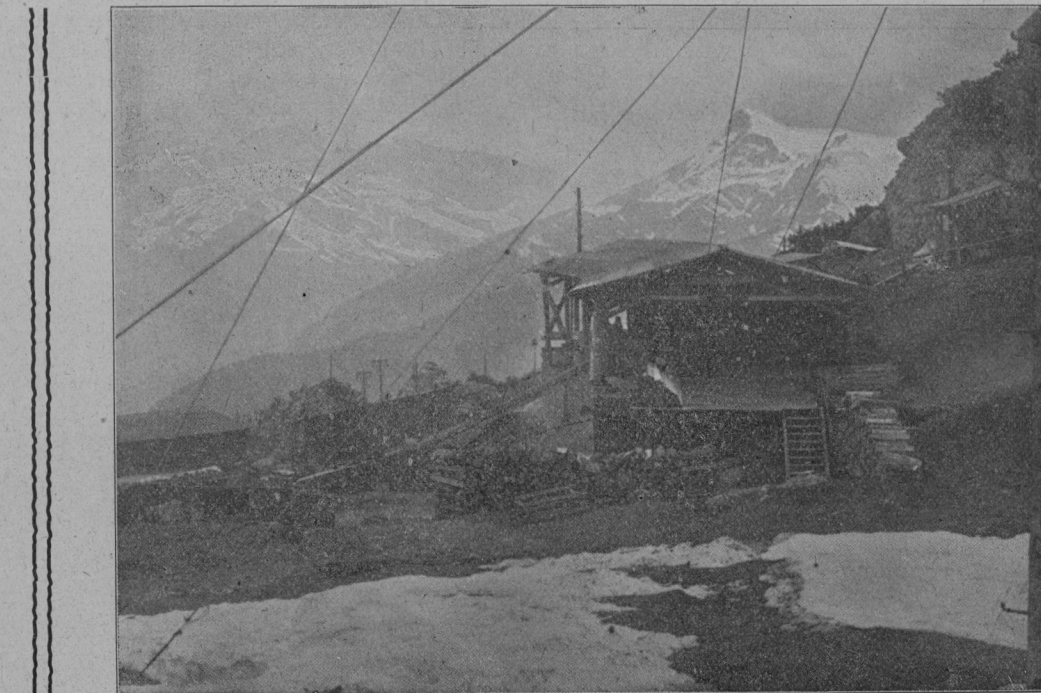
Roman. Angleško spisala Mrs. Hungersdorf.

(Dalje.)

„Želim, da ostaviš Irsko... ne prihonji mesec, ali prihodnji teden, temveč takoj, če mogoče, kar jutri.“

„Ali zakaj, ljubica?“

„Ker tukaj nisi varen. Tvoje življenje je v nevarnosti. Ko se Ryan zopet opomore, mu misel nate ne bo dala miru, saj pač ve, da je njegovo življenje v tvojih rokah. Ne prestando boš v smrtni nevarnosti. Dasi me nepopisno boli, ampak odpotovati moraš.“

Žična železnica preko tirolskih hribov za našo fronto.

„Tvoj strah je popolnoma neosnovan“, je odgovoril Rodney brezskrbno. „Ko spozna, da ne storim nikakih korakov zaradi njegove kazni, pozabi vso dogodbo in nič več se ne bo jezil name.“

„Ti ne poznaš teh ljudi, kakor jih poznam jaz. Zagotavljam te, da ti svojega poraza nikoli ne odpusti, niti ga ne pozabi in da si torej v njegovih rokah.“

„Ampak jaz vseeno nikoli ne odpotujem prej nego sem spočetka nameraval“, je izjavil Geoffrey.

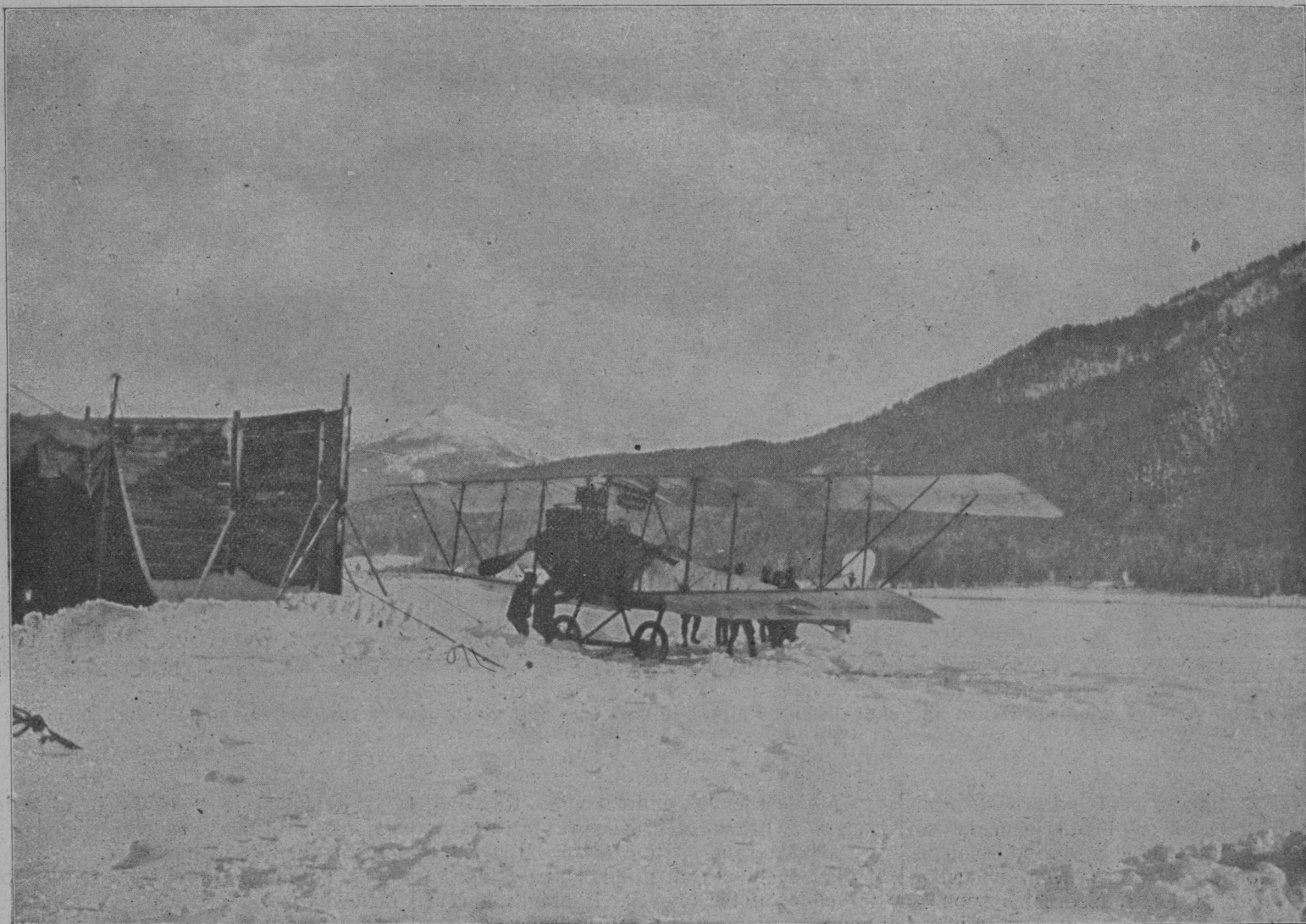
„Sedaj je vrsta na meni, da zahtevam pokorščino“, je rekla Mona ter se silila

nasmehnuti se. „Ali mi hočeš zagreniti sako minuto mojega življenja? Ali morem živeti v misli, da mi prinese morda že naslednji hip vest o tvoji smrti?“

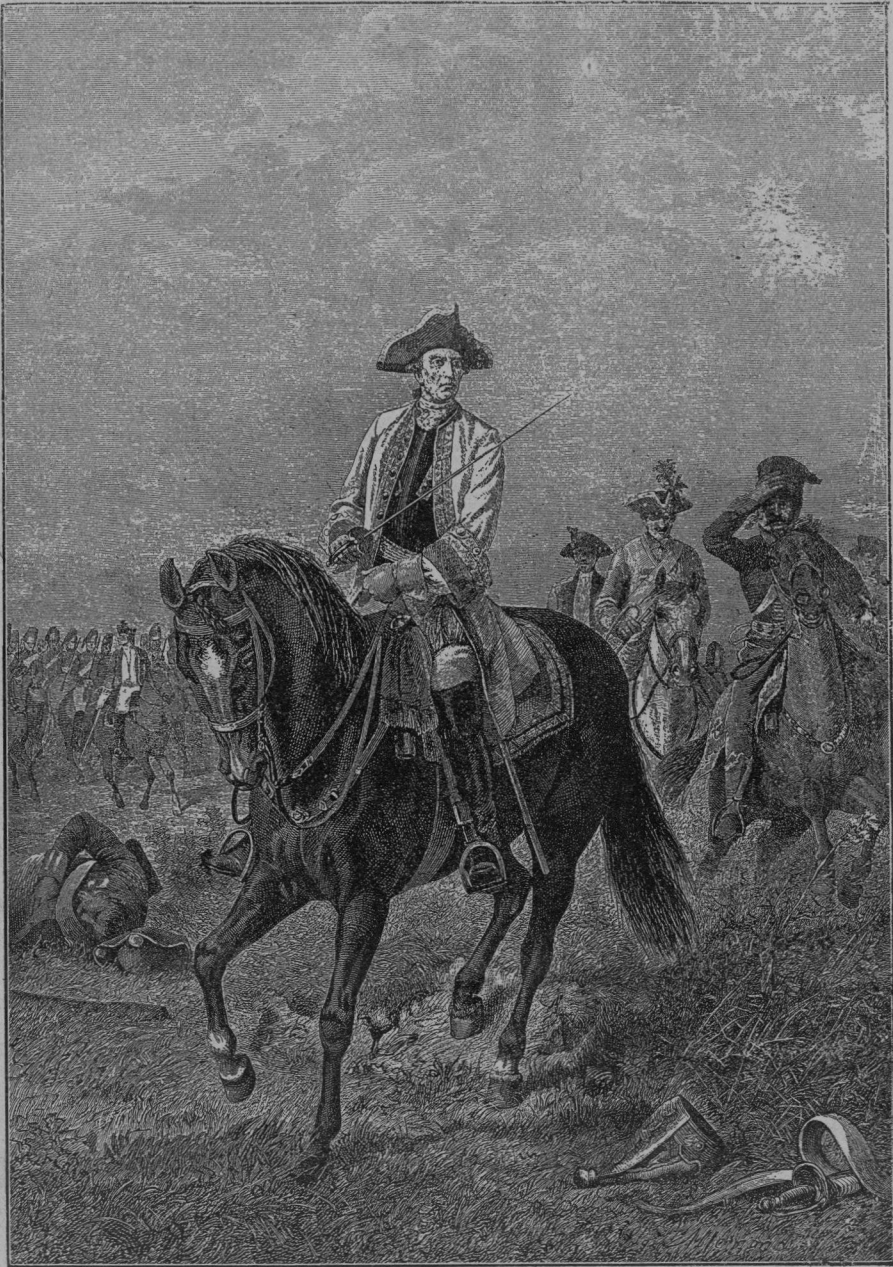
Bridko je zajokala ter se stisnila k njemu, kakor da ga hoče s svojimi rokami obrarovati vsakršne nevarnosti. Geoffrey je bil ginjen.

„Dobro, potovati hočem, ampak pod enim pogojem: da greš z menoj.“

„To je mogoče“, je odgovorila. „Kako morem biti tako hitro gotova, in razun tega sem pa tudi rekla, da se odločim šele v enem letu. Svoje besede vendar ne morem snesti.“

Z laške fronte: Aeroplan na Krasu.

K 200-letnici rojstva zmagoslavnega feldmaršala Gedeona barona Laudona.
(* 2. febr. 1717 kot sin Šveda — † 14. jul. 1790.)

„Nikoli bi ne bila smela kaj takega skleniti, potem bi ti sedaj ne bilo treba snesti besede.“

„Tega ne morem.“

„Dobro, saj ne zahtevam, ampak jaz ostanem tukaj. In ako“ — mladi mož je nadaljeval s ponarejeno žalostnim glasom, „se mi kaj pripeti, bo to...“

„Ne govori dalje, ali slišiš!“ je kriknila Mona obupana in mu zatisnila z roko usta.

„Vdam se, potovati hočem s teboj. Tvoja žena postanem, kadarkoli hočeš... čim preje, tem bolje... samo da rešim tvoje življenje!“

Besede niso bile baš laskave, toda Geoffrey se ni menil za to.

„Recimo torej, danes osem dni, je predlagal, ker si je mislil: kuj železo, dokler je vroče.“

„Kakor hočeš“, je odgovorila bleda in zamišljena.

Ko se je vrnil gospod Scully zopet v sobo, mu je sporočil Geoffrey pravkar narajeni načrt; po kratkem obotavljanju je starček s solznimi očmi in tresočim glasom privolil ter blagoslovil zvezo, ki ga oropa najdražjega na svetu.

* * *

In sedaj sta bila poročena. Izgovorjene so bile zadnje poslovilne besede. Vroče solze so rosile vsa lica in Mona se je ločila za dolgo, dolgo od svoje domovine.

V noči po njenem odhodu se je dvignila strašna nevihta; mogočni valovi so butali z vso močjo ob skalnato obrežje. Zmagoslavno so plavale čajke nad belo penečim se morjem njih divji krik se je dobro ujema z vršanjem vihre in bučanjem valov. Zdelo se je, da se je razburkala vsa narava in žaluje po Moni.

S srebrnim sijajem je razsvetljevala mrzla luna veličastno sliko.

Mona Scullyjeva pa se je vozila z Geoffreyem sreči nasproti.

11.

V obitelji Rodneyevi sta zavlada tuga in bolest. Usoda jej je naklonila izkušnjo, ki je že mejila na sramoto. Lady Rodneyeva se je naslonila v svojem stolu nazaj, pritiskala je svoj duhteči robec na oči, globoko zdihovala ter je bila nepristopna za vsakršno tolažbo.

Samovar je besno šumel, toda zaman. Čajni vrč je sameval; skodelice in krožniki so čakali, čakali. Toda Lady Rodneyeva je pretakala bridke solze, kako bi mogla misliti sedaj na čaj.

„O, Nicholas! Saj ni mogoče, saj ne more biti res!“ je zaklicala svojemu najstarejšemu sinu, ki je prepadenega obraza čital neko pismo.

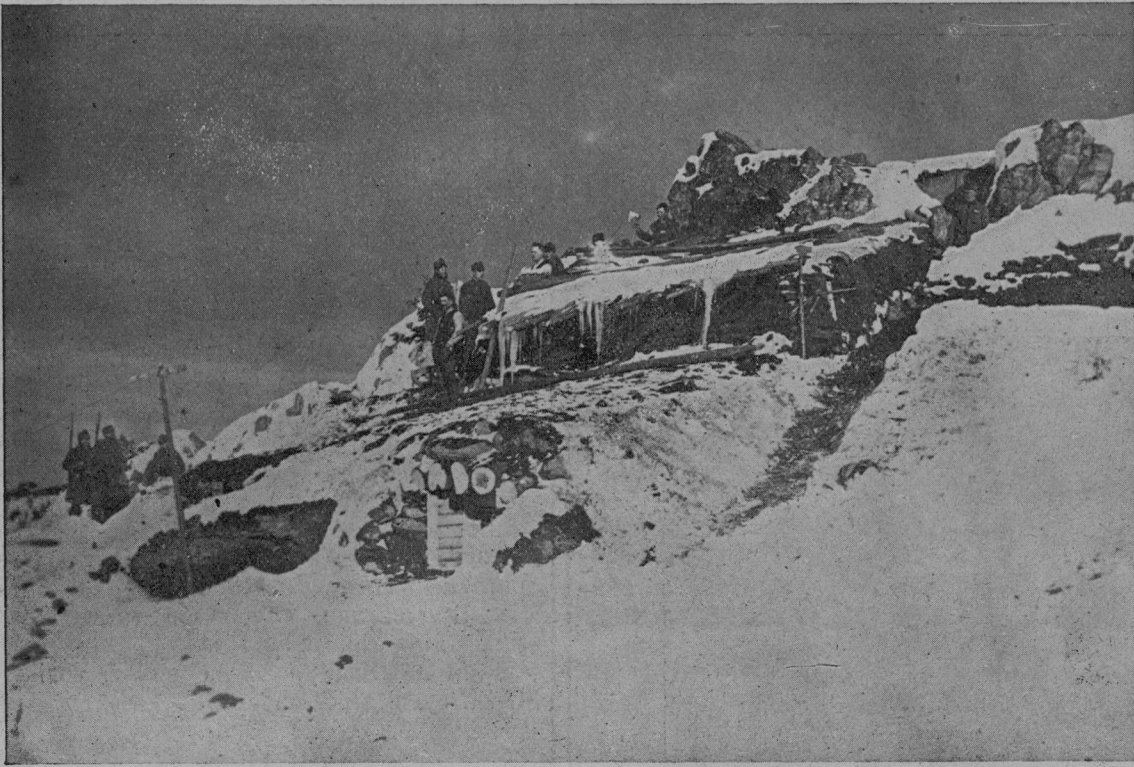
Sir Nicholas je bil vitek mlad mož približno dvaintridesetih let, dasi je bil videti mlajši. Njegov obraz je bil temne polti, imel je lepe črne lase in velike sanjave, rjave oči. Narava je pozabila okrasiti njegovo lice z brado, toda bilo bi resnično škoda, ko bi ostala njegova lepa usta ter podbradek zaradi tega skrita. Lep ni bil baš, a vsa njegova osebnost je delala na človeka najboljši vtisk. Bil je mirne, nekoliko počasne narave, in dasi se ni niti najmanjše potrudil je bil vendar povsod izredno priljubljen.

(Dalje prih.)

Darujte za Rdeči križ!

Grad Devin (ob morju razvaline starega gradu), ki ga obstreljujejo Lahji.

Naše pozicije v ledu in snegu na visoki tirolski gori.

Zedinjene države.

Zedinjene države (Unija) obsegajo 48 držav, 1 zvezen okraj in dva zunanja teritorija. Na čelu Zedinjenim državam stoji na 4 leta voljeni predsednik, danes že drugič izvoljeni vseučiliški profesor in znanstvenik Wilson. V senatu, ki ima zakonodajno oblast, sedita po dva zastopnika vsake države; državni zbor (hiša zastopnikov) se voli na temelju splošne volilne pravice. Senat in državni zbor se imenujeta kongres. Vsaka država ima svojo ustavo, sodišča in še svojo zbornico, ki voli guvernerja.

Zunanja teritorija Hawaii in Alaska imata zvezno vlado (predsednika Wilsona z ministri-tajniki), zvezni okraj Kolumbija pa vlada guverner, ki ga imenujejo predsednik.

Po velikosti in obljudenosti so države zelo različne: Teksas je večji kot Avstro-Ogrska, Rhode Island je manjši kot Saško-Vajmarsko, država Newjork ima okoli 9 milijonov, a Nevada le okoli 60.000 prebivalcev. Tudi je več velikih puščav. Imena držav so tvorjena po imenih slavnih oseb, kraljev, kraljic, predsednikov, državnikov, poveljnikov ali po značaju zemlje.

I. Na severu Zedinjenih držav leži 6 držav, ki se imenujejo Nova Anglija. Te

državice so: Maine, New Hampshire, Vermont, Massachussets, Rhode Island, Konektikut. V Mainu je mesto Portland najvažnejša luka za Kanado; mesto Boston v Massachussettsu je velika luka ter ima velike šole, Providence na Rhode Islandu je imenitno obrtno mesto.

II. Petero srednjeatlantskih držav se imenuje: New York, New Jersey, Pensilvanija, Delaware, Maryland in k tem še Kolumbija.

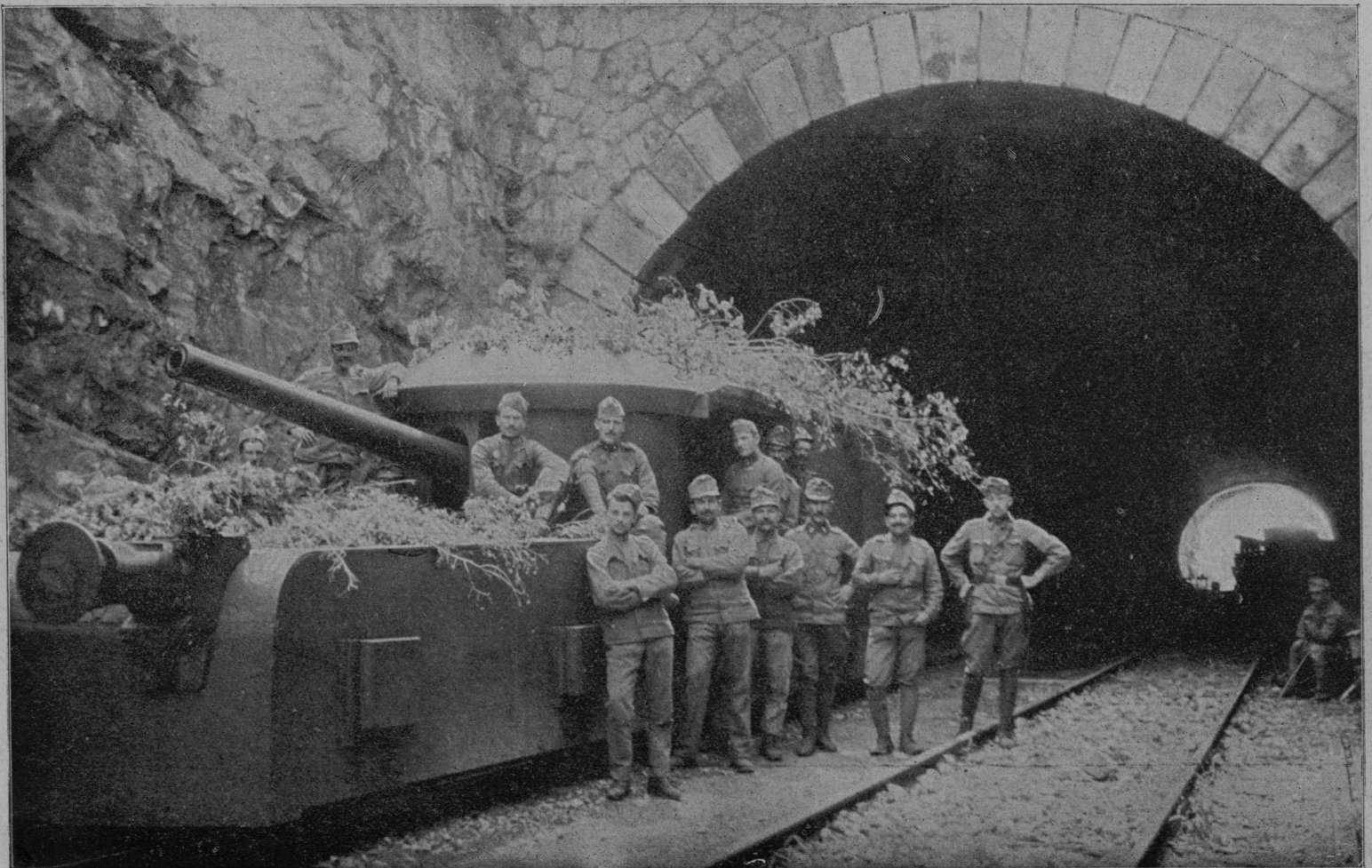
Glavno mesto države Newyork je ogromni New York, ki je nastal iz združitve več mest: Newyorka, Bronx, Brooklyna in Queensa ter Richmonda. K tem mestom so se pridružile še razne kmečke občine. Velikansko v tej državi je še vseučiliško mesto Buffalo (bivol) ob jezeru Erie, nedaleč Niagare.

V New Yorku (izgovori Nju Yorku) je največja slovenska naselebina. Slovenci imajo tu mnogo društev, šol, glediške predstave, velike trgovine in banke. V New Yorku izhaja več slovenskih časopisov, med drugimi največji in sploh najbolj razširjen slovenski dnevnik.

Pensilvanija (po ustanovitelju kvekerju Pennu imenovana. Kvekerji so verska družba, ki zametavajo vojaški poklic, ne poznajo prisege in duhovščine, se ne odkrivajo, ogovarjajo vsakogar s „ti“ ter so vzorno moralni) ima dvoje ogromnih mest: Filadelfijo, ki je krasno vseučiliško mesto velikanskih tovarn, premogovnikov in fužin ter Pittsburgh, tržišče petroleja, premoga in železa.

Maryland ima glavno mesto Baltimore z vseučiliščem, s tovarnami za tobak in velikimi žitnicami ter je luka parnikov, ki plovejo v Evropo.

Zvezni okraj Kolumbija ima glavno mesto Waschinton, ki je obenem sedež kongresa ter predsednika Palača, v kateri prebiva predsednik, se imenuje Bela hiša. Tu je slavna zvezdarna.

Naš oklopni vlak na soško-koroški fronti.

III. 12 južnih držav. Virginija, glavno mesto Richmond z največjimi tobačnimi tovarnimi, Zahod. Virginija, Severna in Južna Karolina, Georgija, Florida, Tennessee, Alabama, Mississippi, Louisiana, Arkansas, Teksas. V južni Karolini je Charleston velika luka za riž in bombaž ali pavolo; v Louisiani je važno mesto New Orleans, ker je največje trgovsko mesto za pavolo in žito; v Teksasu je Galveston živahno trgovsko mesto za riž, sladkor in bombaž.

IV. 18 osrednjih držav: Wisconsin, Michigan, Illinois, Indiana, Ohio in Kentuki.

Wisconsin goji živino in žito, prideluje sladkor ter ima luko Milwaukee. Tu živi največ Nemcev.

Michigan prideluje baker, železo in les. Detroit je bogato tvorniško mesto.

Indiana z glavnim mestom Indianapolis, kjer so velikanske tovarne za mesne izdelke, konzerve in dr.

Illinois goji svinje, govejo živino, konje, prideluje koruzo, pšenico, premog i. dr. Glavno mesto je Chicago z vseučiliščem, velikanskimi tovarnimi za železo in jeklo, z največjimi žitnicami na svetu, ogromnimi sejmi za živino in klavnicami za svinje in govedo. Tudi lesna obrt je tu velikanska.

V Ochiu sta glavni mesti Cincinnati z ogromnimi klavnicami za svinje ter Cleveland s tovarnimi za železno in jekleno obrt, za rafiniranje petroleja i. dr. V Clevelandu je zelo mnogo Slovencev, ki imajo svoje slovenske šole, pevska, sokolska in razna podporna društva. V Clevelandu izhaja tudi več slovenskih časopisov.

V Kentukiju je Louisville središče tobačnih in likerskih tovarn.

Nadaljnih 12 držav se imenuje:

Missouri (z razvitim poljedelstvom ter s pridobivanjem cinka, svinca, železa, premoga i. dr.) ima glavno mesto Sant Louis ob Mississippiju. Ima vseučilišče.

Cesar Karel I. na tirolski fronti v razgovoru s častniki.

Jowa ob Mississippiju, dalje Minnesota (z lepimi modrimi jezeri; glavni mesti sta Minneapolis in St. Paul z velikanskimi mlini), Sev. in juž. Dakota, Nebraska (Omaha), Kansas (Kansas City), Oklahoma, Nova Mehika, Kolorado (ima največ zlata in srebra), zelo napredni Wyoming, (ženske imajo volilno pravico) in Montana.

V. 7 pacifičnih držav: Arizona (ob rdeči reki Koloradu, ima dosti bakra, srebra, ahata, poleti strašno vročino; v njej živi še okoli 30 000 Indijancev.)

Utah (ima mnogo srebra; tu žive Mormoni v Novem Jeruzalemu, v njem so širne puščave) Nevada, Idaho, Kalifornija (zlata bogata, z ogromnimi žitnimi polji, rodi velikansko množino vina in sadja ter ima velike rudokope in lepe luke.) San Francisco je njena prva luka, v kateri dela tudi okoli 70 000 Kitajcev, Los Angeles (sadje in petrolej) se razvija v velemesto; končno še dve državi: Oregon in Washington (žito, les, premog).

(Konec prih.)

Zasneženi topovi in avtomobili za tirolsko fronto.

Prevrat na Ruskem.

Zares, v velikem času živimo. Od velike francoske revolucije koncem 18. veka, ki je vrgla absolutizem francoskih kraljev ob tla in zatrla kruto prevlado plemstva ter je s tem zanesla v vso Evropo nove ideje enakosti in svobode, od tiste velike dobe ni bilo dalekosežne in za res svet pomembne revolucije. Zdaj pa doživljamo enako revolucijo na Ruskem.

Vojne so največja nesreča za države, a prinašajo skoraj vselej tudi blagoslov. Nesrečna vojna z Japonsko je prinesla Rusiji ustavo in duma (državni zbor). Mnogo so se izboljšala v zadnjih desetih letih razmere v ruski upravi in vsekakor je Rusija napredovala v tem času več, kakor pred ustanovitvijo dume tekom sto let. Toda car je bil še vedno trmasto absoluten vladar, ki je s svojimi nazadnjaškimi kreaturami zaviral vsakršno resnično svobodo in večjo, moderno reformo. Mini-

nistri so bili birokratski nazadnjaki in črno nazadnjaško je bilo skoraj vse rusko uradništvo. Korupcija, tatvina, izdajstva od najvišjih do najnižjih uradnih krogov so bila na dnevnem redu. Zato je bil ves napor evropsko mislečih naprednjakov bob ob steno. Kdor čita spise Dostojevskega, Tolstega, Danilevskega, Gorkega, Kuprina, Andrejeva, i. dr., se zgraha nad strašnimi razmerami v ruski državni upravi, v ruski politiki, šoli in sploh javnem življenju. Žandarstvo in policajstvo je tiščalo vse k tlom, ječe, pretepanje z nagajko in izganjanje v Sibirijo so bili plačilo najplemenitejšimi ruskim možem. Skrajna zanemarjenost in zanikarnost v opravi, podkupljivost uradnikov, nasilnost vlade, črvivost v ruskem oficirskem poklicu: vse to so bili sadovi carskega absolutizma. Narod ruski je bil stoletja največjega pomilovanja vreden mučenik, ki je umiral molče kot žival.

To trpljenje pa je v sedanji vojni dospelo do vrhunca. Zanikarnost in podkupljivost, izdajalstva in nesložnost v vojaški upravi, ki ji je stal na čelu bolehni, duševno slabotni, raznim vplivom podrejeni car Nikolaj, so se v vojni kruto maščevale. Vojska je bila nepripravljena, zelo slabo oborožena; zdaj je manjkalo topov, zdaj pušk, zdaj plaščev, zdaj živil, zdaj streliva. In vendar je gnal car stotisoče svojih vojakov vedno iznova v boj, dasi je vedel, da jih pošilja le v smrt. Car pa je zanemaril popolnoma tudi prehrano vseh ruskih mest. V Petrogradu, v Moskvi in po drugih velikih mestih so ljudje grozno stradali. Zlasti delavci in njih obitelji so od gladu umirali.

V ruski dumi so letos poslanci osorno zahtevali, da mora nesposobna vlada kneza Golicina takoj odstopiti in da se mora imenovati sposobno ministrstvo iz ljudstva, t. j.

iz vrst narodnih poslancev, ki poskrbijo za redno prehrano civilnega prebivalstva in vojaštva na fronti. Tudi carju je duma pismeno naznačila, da mu grozi revolucija, če se ne ugotovi želja ljudstva ljudstva. Toda car je hotel predrzno duma zapustiti in poslance vreči v ječo. Več delavskih voditeljev so res že zaprli, a delavci so začeli v Petrogradu štrajkati, in tudi duma se je očitno uprla, dala je vse ministre zapreti ter je vzela sama vso vlado v roke. Ljudstvo je začelo graditi po cestah barikade, unel se je v dneh 10., 11. in 12. t. m. boj z orožniki in policaji, a vojaštvo, na čelu gardni polki, v Petrogradu in Moskvi je prestopilo takoj na stran dume, generalni štab se je pridružil in revolucija je zmagala. Tudi Moskva, vsa večja mesta, vse luke so se pridružile dumi, ki je izvolila odbor 12 mož in ti so imenovali nove ministre, ki so vsi iz vrst poslancev.

verski pobožnjak in neodločni bolehni revež, kakoršen je bil mistiki in spiritizmu udani Nikolaj, ki je ubogal najrajši sleparja Razputina in svojo ženo.

Veliki knez Mihael je že izdal proklamacijo, da sprejme carsko krono, toda le, če je to volja naroda. V ustavodajnem zboru — dumi — naj se glasuje, in le če ga zbor izvoli, sprejme vlado. In vladati hoče na temelju nove ustave, ki jo določi duma. Car Mihajlo hoče, da se izvoli duma nanovo na podlagi splošne, enake in tajne volilne pravice, tako da bo duma zares izraz vsega ljudstva in pravi zastopnik Rusije.

Začasni izvršilni odbor dume pa je razglasil, da ima nova vlada sledeče naloge:

Amnestirati (pomilostiti) vse osebe za politične, verske, vojaške zločine; dati svobodo javnemu mnenju, časopisju, zborovanjem; odpraviti vse stanovske, verske in

narodne razločke, tako da so vsi Rusi v cvilu in uniformi enakopravni; vpeljati za duma in vse zbere splošno, enako in tajno volilno pravico; odpraviti policijo ter jo nadomestiti z narodno milico, ki si sama voli svoje poveljnike.

To so ideje največje svobode in vrhunec demokratizma, kakor jih poznata le Švica in deloma tudi Amerika.

Ali se te ideje v Rusiji uresničijo? Ali ne pride reakcija? — Govori se že, da se pripravlja protirevolucija, ki bi zavrgla vse in vrnila moč starim nazadnjakom. S človekoljubnega in kulturnega stališča je želeto, da bi ostala duma zmagovita. Za vojno je ta velikanski prevrat na Ruskem brez pomena, ker vojna se bo seveda nadaljevala. Modernizirana Rusija je torej nam prav taka sovražnica, kakoršna je bila prejšnja, absolutistična. Naloga Avstro-Ogrske je torej, da tudi sedanjo Rusijo premaga in končno z zmagami prisili h končnemu miru. Mogoče pa je tudi, da

bodo v pomlajeni Rusiji prišli do veljave mirljubni, zlasti delavski, socialistični mogočni sloji. Zato je morda sklep miru z Rusijo danes bližji, kakor si mislimo.

Razne vesti.

Novo rusko ministrstvo. Knez Lvov, predsednik zveze zemstev, ministrski predsednik in minister notranjih zadev; petrograjski poslanec Miljukov, minister zunanjih zadev; poslanec za Saratov Krenskij, pravosodni minister; podpredsednik državne dume Nekrasov, prometni minister; poslanec za Kostromo Konovalov, minister za trgovino in industrijo; profesor na vseučilišču v Moskvi Manujlov, minister za javni poduk; član državnega sveta in bivši predsednik tretje dume ter predsednik združenih odsekov mobilizirane industrije

Ruski car Nikolaj II., ki je odstopil, s cesarico Feodorovno, hčera in sinom, bivšim prestolonaslednikom Aleksejem.

Car Nikolaj je moral odstopiti ter se odpovedati prestolu tudi za svojega bolnega sina 13letnega Alekseja. Revolucionarski odbor pa je ponudil carsko krono carjevemu mlajšemu bratu, velikemu knezu Mihajlu Aleksandroviču. Car carjevič in kraljica so danes ujetniki revolucionarne vlade. Baje se izselijo iz Rusije ali pa pojdejo v — samostane.

Mihajlo Aleksandrovič je sin carja Aleksandra III. ter se je narodil 22. novembra 1878. Star je torej šele 28 let. Že v mladosti je bil liberalnih idej. Živel je s svojo ženo Natalijo, ki je iz Moskve doma ter ni porojstvu plemkinja, mnogo let v prognanstvu v Švici in Parizu. Pozna torej moderne ideje, videl je napredne in svobodomiselnne državne uprave ter se je naučil marsičesa, kar bo mogel zdaj za svojo državo koristno uporabljati. Novi car je modern človek širokega evropskega obzorja, ne pa tak babje-

Gučkov, vojni minister in začasno mor-nariški minister; poslanec Petrograda Šin-garev, poljedelski minister; poslanec Ki-jeva Terščenko, finančni minister in po-slanec iz Kazanji Godnjev, državni kon-trolor.

Čevlji iz papirja. Ker manjka usnja, smo dobili podplate iz lesa in čevlje iz sa-mih krp. Zdaj pa so ogrski judje iznašli čevlje iz papirja. Neki Traubkatze, iud v Pešti, je prodajal čevlje par po 32—34 K. ki so imeli podplate iz lepenke ali pivnika. V lepem vremenu so trajali taki čevlji 4—6 tednov, v mokrem pa le 2—3 dni. Take čevlje izdelujejo tvrdke v Pešti, Vel. Vari-dinu in na Češkem, a seveda izključno ju-dovske. V nekaterih tovarnah delajo vojni vjetniki za dnevno mezdo 2—3 K na dan. Izdelalo se je doslej nad 200 000 parov ta-kih čevljev. Država je nevede in nehote podpirala to judovsko sleparijo, ker je to-varnam dovoljevala vojne ujetnike. Peštanska policija je nekaj sleparskih judov zaprla.

Vesel znak, da smo se prebudili iz vojne otrplosti prvih dveh leti, je dejstvo, da je zavladalo novo živo zanimanje za naše književne liste. Kakor za „Ljubljanski Zvon“ se je tudi za „SLOVANA“ v novi opremi in založbi oglasilo že mnogo novih naročnikov in uredništvu „SLOVANA“ prihajajo izrazi velikega zadovoljstva s I. števil. „SLOVAN“ je začel priobčevati kar troje dolgih novel obenem ter je z beletrijo in popularnimi razpravami prav dobro za-ložen. Druga in tretja števil. izideta v skupnem zvezku koncem t. m. ter bodeta še boljše kot je prva. Ker je prenehala vsa druga literarna produkcija, se okleni naša zavedna publika tem številneje naših knji-ževnih listov!

Ker se prva števil. „SLOVANA“ pona-tisne, dobe novi naročniki še lahko vse letošnje številke. Letošnji letnik „SLO-VANA“ bo gotovo eden najboljših, ker je založen s prvovrstno beletrijo in krasnimi slikami priznanih umetnikov.

Naročite „SLOVANA“ takoj! Vseletna naročnina 12 K, polletna 6 K, četrletna 3 K. Naslov: „SLOVAN“ — Ljubljana.

Najlepše darilo za ranjene vojake in druge

je knjiga:

Florijan (Cvetko) Golar: KMEČKE POVESTI

Knjiga vsebuje: 1.) **Lovec Klemen.** — 2.) **Lenčica in zmaj.** — 3.) **O hudem kovaču.** — 4.) **Pastirska ljubezen.** — 5.) **Katrica in hudič.** — 6.) **V leščevju.** — 7.) **Dve nevesti.**

Elegantno vezana stane K 3.50
Razpošilja upravništvo
„TEDENSKIH SLIK“ v Ljubljani,
Frančiškanska ulica 10/l.

Dobra, zanimiva knjiga je najboljši prijatelj! - Naročite takoj!

Vse potrebne tiskovine za
**občinske urade in aprovi-
zacijske odbore**
ima v zalogi tiskarna
DRAG. HRIBAR v Ljubljani,
Dunajska cesta 9.

IV. Gospodinja, ki nima olja za pripravo solat, naj prečta oglas Mat. Dežman, v Ljubljani, ki proroča po okusu zelo posrežen in na zdravje blagodajno včinkujoč nadomestek. Z mahom se gospodinja lahko za dolgo založi, ker se hranjen na suhem prsotoru nikdar ne pokvari.

Janez Turk, mizarski mojster v Novem mestu, rojen v Gaberju pri Gorici, je padel 18. jun. 1916 na bojnem polju za blagor domovine.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

V zadnji bilančni seji upravnega sveta **Ljubljanske kreditne banke** se je ugotovila čista bilanca k 31. decembru 1916, katera izkazuje čistega dobička K 1 071.862.65 in vstevši prenos iz l. 1915 K 11.665.30 skupno K 1,083.527 95 (leta 1915 K 817.252.05).

Skleninilo se je predlagati rednemu občnemu zboru, ki naj bi se vršil 29. mara t. l., izplačevanje 7% -ne dividende, to je K 28.— za vsako delnico, v znesku K 560.000.— (proti 6% -ni dividendi za l. 1915 = K 24.— v znesku K 480.000.—), nadelje po dobitku tantijeme za upravni in nadzorstveni svet odkazati rezervnim fondom K 373.593.13. penzijskemu fondu K 15.000.—, za vojne in druge dobrodelne namene uporabiti K 15 000.— in ostanek v znesku K 50.107.87 prenesti na novi račun 1917.

Ob enem je upravni svet sklenil predlagati občnemu zboru zvišanje delniške glavnice za K 2.000.000.— na K 10.000.000.—.

Dr. Artur pl. Polzer, novi upravni-telj cesarjeve kabinetne pisarne.

Kardinal dr. baron Hornig, ki je kro-nal cesarico Cito, a je zdaj umrl.

Knez Gol'icin, novi ruski ministr-ski predsednik, ki so ga revoluci-jonarji z vsemi njegovimi ministri vred vrgli v ječo.

Idila na fronti: Bolgarski vojaki se zabavajo z ujetim mladim zajcem.

„Prehladne strupe“ imenuje veda dosedaj še ne natančneje poznane povzročitelje revmatičnih bolečin. Da se revmatične bolečine odpravijo, je treba torej zatreti te „prehladne strupe“ in to se posreči najbolje, ako boleča mesta prav krepko vtiramo in masiramo s Fellerjevim oživljajočim rastlinskim esencijskim fluidom z zn. „Elsa-Fluid“. Masirajmo torej z „Elsa Fluidom“ tako dolgo, da koža popolnoma popije tekočino; na bolečih mestih se bo koj pojavila živahnejša cirkulacija krvi in bolečine bodo ponehale. Mnogoštevilni zdravniki priporočajo za tako masiranje Fellerjev fluid ter je res najbolj priljubljeno vtiralno sredstvo. Je pa tudi obnem najcenejše, ker stane ena steklenica le 42 vinarjev. Ne more se pa poslati po pošti manj nego 12 steklenic in te stanejo franko 6 kron, 48 steklenic 20 K. Naroči se pristen le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 280 (Hrvatska) kjer se lahko obnem naročijo Fellerjeve nalahno odvajajoče rabarbarjeve kroglice z zn. „Elsa-Pillen“. Predvojna cena 6 škatlic za 4 K 40 h franko. Te kroglice imajo prednost, da so vedno zanesljive in priljubljene pri mladih in starih. (i)

Treba si znati pomagati! Tudi v dragih časih uživamo lahko osvežujočo, izborno domačo pijačo, s tem, da si jo pripravimo sami 100 l ananas, jabolka-grenadin, maline itd. si lahko vsakdo napravi igraje. Tvarine z natančnim navodilom stanejo K 8-50 poštne prosto proti povzetju pri Jan-u Grollich-u v Brnu št. 645, Moravska, Naročila se izvršujejo obratno. Te domače pijače osvežijo, ne da bi vpijanile in ne da bi uplivala na delazmožnost pivčev.

Zlato in srebro obdrži tudi med vojno in po vojni svojo vrednost. Varno je torej naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verižico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato lustriran cenik vsakomur zastonj in poštne prosto. Naročite si ga z dopisnico takoj.

Zajamčen uspeh!

Tisoče zahvalnih pism za v pogled na razpolago

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite

med. dr. A. Rixovo prsno kremo oblastveno preiskano, jamčeno neškodljiva. Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja raba. — Pušica za poskušnjo K 4 — velika pušica, ki zadostuje za uspeh K 9 — Kosm. Dr. A. Rix laborat, Dunaj IX., Lakierergasse 6/O. Razpošilja se strogo diskretno. Zaloga v Ljubljani: Parfumerija A. Kanc in drogerija „Adrija“; v Mariboru: Schutzengel Apoth.; Apoth. Mariahilf, u. Parf. Wolfram.

Solnčne pege

kakor tudi rudeče lise na obrazu in na nosu, priščeki, mozoli, gube in vela koža zginejo zajamčeno po stari izkušeni dr.-ja **A. Rix-a pasti pompadour**. Popolnoma neškodljivo. Poskušnje K 1 -- velika škatlja K 3-30. Dr.-ja **A. Rix-a biserno mleko**, tekoči puder, roza, bel in naravno žolt, 1 steklenica K 3-30.

Pošlje diskretno dr. A. Rix. kosm. laboratorij, Dunaj IX. Lakierergasse 6, 0

Zaloga v Ljubljani: parf. A. Kanc in drogerija „Adrija“; v Mariboru: Schutzengel Apoth.; Apoth. Mariahilf, u. Parf. Wolfram.

Stari „SLOVANA“ letniki

:: :: Dobijo se še celotni letniki „SLOVANA“ l. od 1906 do 1916 vsak po 12 K.

Knjižnice in prijatelji dobre ilustrirane knjige naročite, dokler je še kaj zaloge!

Oskrbimo tudi vezavo.

Ženske v tiskarnah. V raznih službah, ki so jih pred vojno opravljali izključno le moški, so sedaj že ženske. V Nemčiji so celo stavci in strojnike po tiskarnah deloma nadomestili z ženskami. Delo ročnih stavcev opravlja že 747, strojnih stavcev 246 in strojnikov 238 žensk, skupaj 1.231. Pred vojno je imela Nemčija organiziranih stavcev in strojnikov 80.000, od katerih je 55.000 v vojno poklicanih in padlo jih je že 11.500. Ni čuda torej, da so posestniki tiskaren začeli nastavljeni tudi ženske moči.

Tiskarna v Belgradu. Po osvojitvi Srbije je ustanovilo vojno vodstvo v Belgradu tudi tiskarno, ki zelo napreduje. Izvršuje tiskovine pred vsem za vojaške in druge urade, pa tudi za obrtnike, trgovce i. dr. Izdaja 3 velike dnevnik in sicer „Belgrajske Novice“ — v srbo-hrvaškem, nemškem in madžarskem jeziku. Tiskarna ima 9 stavnih strojev, 1 rotacijski, 8 velikih in 4 majhne tiskarske stroje ter vse potrebne pomožne stroje. V tiskarni je zaposlenih nad 200 oseb, med temi 75 stavcev.

!!! **Naročajte in širite** !!!
„**Tedenske Slike**“.

Potrdila istovetnosti

izvršene po najnovšem predpisu dobe občine v **tiskarni Drag. Hribarja** v Ljubljani, Dunajska c. 9

Po vsaki fotografiji napravimo umetniško dovršene

povečane slike

v vsaki velikosti.

Povečane slike 42×53 cm stanejo samo 24 K.

Naročila sprejema upravništvo Tedenskih Slik v Ljubljani.

V zalogi je še nekaj izvodov albuma

„LEPA NAŠA DOMOVINA“

I. zvezek: **Kranjska v podobah** vsebuje osem krasnih trobarvnih reprodukcij in sicer:

Ljubljana. - Kamniške planine. - Bled. - Vintgar. - Bohinjsko jezero. - Belopeško jezero. - Postojna. - Predjamski grad.

Album ima poleg slik tudi kratek opis dotičnega kraja v slovenskem, nemškem, češkem in laškem jeziku. Je torej primerno darilo vojakom in drugim. — **Cena s poštino vred 2 K.**

Naročite takoj, dokler je še kaj zaloge v upravništvu „**TEDENSKE SLIKE**“ v Ljubljani.

IVAN JAX in SIN

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in
:: strojev za pletenje (Strickmaschinen) ::

Brezplačen
pouk v ve-
zenju
Tovarna v
Lincu usta-
novlj. 1867.

Zahtevajte
cenik, ki ga
dobite
brezplačno
in poštine
prosto.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino trvdka
Ljubljanska industrija probkovih zamaškov
JELAČIN & KO. LJUBLJANA

VINO belo in rudeče

od 65 l naprej razpošilja po
povzetju

A. OSET, pošta Guštanj,
Koroško.

Kupim vseh vrst prazne sode
in steklenice od kislih vod.

Razpošiljam tudi kislo vodo.

Vzorcev ne razpošiljam, jamčim
pa, da je blago dobro in naravno.

Prava tolažba za na živcih bolane

je moj ravno izšli spis! Opisane so v njemu mnogoletne izkušnje o vzroku, nasprotju in zdravljenju živčnih bolezni. Pošljem vsakemu ta evangeli zdravja čisto zastoj, ako za njega piše na spodaj navedeni naslov.

Tisoče zahvalnih pisem pričča o nedosegljivem uspehu neumornega vestnega raziskovalnega dela pri trpečemu človeštvu. Kedor spada

v veliki armadi na živcih bolanih

kedor trpi na rastresenosti, slabem spominu, nervoznem glavobolu, pomanjkanja spanja, slabem želodcu, občutljivosti, bolečinah v udih, občli ali delni slabosti telesa ali na drugih nebrojnih bolih,

naj si naroča mojo tolažilno knjižico!

Kedor jo bo pazljivo čital, se bo prepričal, da je prista pot do zdravja in do veselja na življenju. Ne počakajte ter pišite še danes!

Ekspedicija Opern-Apotheke, Buda-
pest VI. odd. 499

Mazilo za lase

varstvena znamka Netopir

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ulici 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi. V 3 tednih zra-
stejo najlepše lase. Steklenica po 4 in 5 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las. — Za gotovost se jamči. — Zado-
stuje steklenica. — Spričevala na razpolago.

V najlepši okras

vsaki ženski je lepooblikovano

bujno čvrsto oprsje.

Ženske, koje pogrešajo ta okras, naj zapnuo pišejo na Ido Krauss, ki docela brez stroškov, na podlagi svoje preizkušene metode, daje dis-
kretno nasvet, kako doseči idealne polne oblike.

IDA KRAUSS, Pressburg (Ungarn)
Schanzstrasse 2. Abt. 61.

100 lit. zdrave domače pijače

osvežuje in gasi žejo. Vsak si more z malimi stroški sam izdelovati. V zalogi so: ananas, jabolka, grena-
dine, maline, muškate hruške, pomaranče, dišeča perla, višnje. Ne ponesreči se nikdar. Te domače pi-
jače se poleti zauživajo lahko ohla-
jene in pozimi tudi gorke, namesto ruma in žganja. Tvarina z natančnim predpisom stane K 12— franko po povzetju. Za gospodarstva, tovarne, večje gospodinjstvo, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavca poživilja in ga ne opoiji in njegovi delavni moči ne škoduje.

Jan Grolich, drogerija pri angelju v BRNU št. 645, Moravsko.

Odlikovano na razstavi v Radovljici leta 1914
s častno diplomom in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC, HRUŠEVEC in SLIVOVKO

najfinejše vrste, posebno priporočljivo proti kužnim

bolezni, se dobi
pri Gabrijelu
Erzen, Zapuže
pošta Begunje
pri Lescah,
Kranjsko.

Cene zmerne.

Za pristnost se jamči.

Priporoča se

:: umetna knjigoveznica ::

IVAN JAKOPIČ

::: LJUBLJANA. :::

Starine

(staro pohištvo, posodo,
obleko, slike i. t. d.) in
umetno zobovje kupuje
in prodaja

A. DERGANČ, brivec in starinar,
Ljubljana, Frnačičkanska ulica šte. 10.

Gospodinja mnogo prihrani

ako si sama napravi nadomestek jedilnega olja iz

Morskega Caraghee - mahu,

ki na raznih solatah po okusu popolnoma nadomešča najfinejše namizno olje in je
zdravju zelo prikladen, četudi ne vsebuje oljne maščobe.

Zavitek mahu najfinejše vrste za 1 liter nadomestneag olja K 1-30, po pošti poslan K 1-50,
rekomandirana pošiljatev velja 25 v več.

Navodilo za pripravo, ki je popolnoma priprosta in brez stroškov, je pridejana vsakemu zavitku.

Za poskušnjo pošiljam tudi posamezne zavitke proti predplačilu ali povzetju, sicer se pa
priporoča več zavitkov zajedno naročiti, da se prihrani nekaj poštine.

Predaja M. Špenko v Ljubljani, Kopitarjeva ulica.

Poštna naročila in denarne pošiljatev naj se pošiljajo na

Mat. Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6.

„Morana“

je pripoznana kot najboljšo sredstvo proti
ušivemu mrčesu, stenicam in drugi golazni.
Izvrstno sredstvo je proti hrastam in vsaki
drugi kožni bolezni. Cena liter 5 K.

Zaloga: **Skrinjar** Trst, Via
Castaldi 4, I.

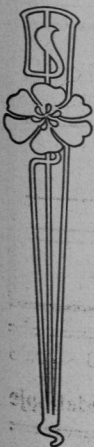
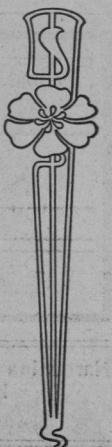
Tiskovine vseh vrst

tabele, račune, kuverte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice itd. natisne
lično in ceno

tiskarna DRAGOTIN HRIBAR

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9

kakor: časopise, knjige,
brošure, cenike, lepake,
letake, vabila, vsprede,

Selenburgova ulica 1
(zraven trgovine Tičar)

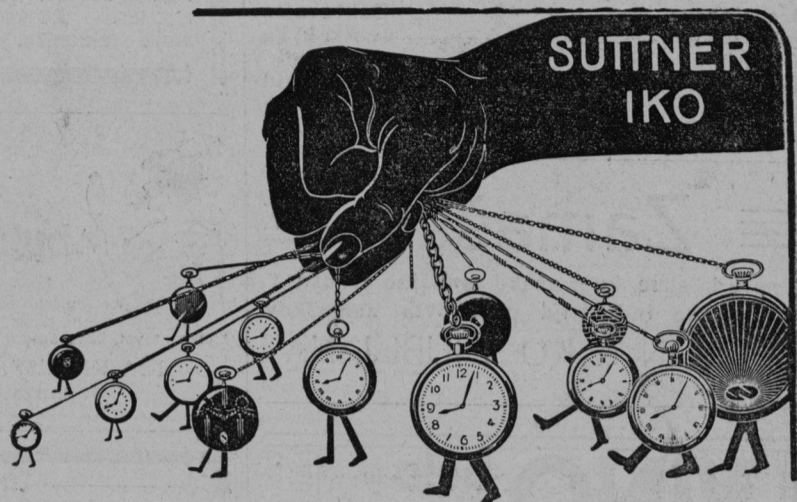
Špecialna trgovina bluz

Antonija Sitar

Obiskujte „Kino Central“

v deželnem gledališču

Krasna
darila!

Dobro „IKO“ uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je

mojstrsko delo urarske umetnosti!

Razpošilja se po povzetju, — Neugajajoče zamenjam!

Velika izbira ur, verižic, prstanov, lepoticja, daril itd. v velikem

krasnem ceniku,

katerega zahtevajte zastonj in poštnine prosto.

Zlato uro zastonj!

Natančneje v krasnem ceniku, ki se pošlje zastonj in poštnine prosto.

:: Vse ure so natančno preizkušene ::

Lastna znamka „IKO“ svetovnoznana.

Tako sodijo vse stranke! Tisoč takih pisem Vam lahko pokažem!

Po letih še ni popravila potrebna!

Moji znanci so zelo iznenadeni, da ona kovinasta ura, katero sem pri Vas kupil za K 4·10. še ni bila popravljena in gre vedno dobro. Pošljite mi sedaj ravno tako za mojega nečaka. Vsoto K 4·10 pošljem istočasno po poštni nakaznici na Vas.

Vas najlepše pozdravljam
Skaričevo pri Krapini. Fr. Mlinarič, pos.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Svetovna razpošiljalnica

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5

Nobene podružnice. Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur. Nobene podružnice.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

:: Delniška glavnica 8,000.000 kron. ::

STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na vložne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3.—, 1/2 leta K 6.—, celo leto K 12.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 4.—, 1/2 leta K 8.— celo leto K 16.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 20.—. Za ameriko letno 4 dolarje.

Uredništvo in upravništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje